

38. Karmit Fadael

“Ik hoor thuis op de wal én op het schip”

Karmit Fadael (1996) is een jonge componist. Als voorzitter van de jongerenafdeling van de vereniging van jonge componisten Nieuw GeNeCo zet ze zich in tegen racisme en *white privilege* in de klassieke muziek. In haar werk laat ze zich inspireren door de Joods-Jemenitische achtergrond van haar vader.

Na de scheiding van haar ouders woonde Karmit bij haar moeder in Friesland. Om het weekend ging ze naar haar vader in Amsterdam. Ze heeft vooral herinneringen aan zijn kookkunsten. “Meteen na het ontbijt ging hij al de keuken in voor de warme lunch: Jemenitische-Israëlitische soep, shakshuka, kofte, falafel, tajine – alles vers gemaakt.” Vanaf haar twaalfde werd het contact met hem minder, afgelopen januari is haar vader overleden.

Op het conservatorium in Den Haag kwam ze in een internationale omgeving terecht en ontmoette zij ook Israëlitische studenten. “Ik had een gevoel van herkenning, ze waren net als ik emotioneel en direct. Je kunt zeggen dat ik tussen wal en schip val met ouders uit twee culturen. Maar je kunt het ook anders zien: dat ik op de wal én op het schip thuishoor.”

“Ik ben tweetalig opgevoed en verwerk Hebreeuwse titels in mijn werk omdat ik ze mooi vind klinken. Ik kook thuis ook Israëlitische gerechten die ik van mijn vader heb geleerd. Mijn jeugd heeft mijn smaakpallet gekleurd.”

Als onderdeel van Operation Magic Carpet is de familie van Karmit na de Tweede Wereldoorlog vanuit Jemen naar Israël gevlogen. Een oom van Karmit, die voor de vliegtuigmaatschappij El-Al werkte, heeft hierbij geholpen. Haar grootouders waren al voor die tijd per boot naar Israël gegaan. “De Europese Joden in Israël voelden zich verheven boven de Jemenitische Joden (Temanim). De Temanim hebben een heel eigen cultuur met veel Arabische invloeden.”

Ook is Karmit zich in Jemen gaan verdiepen. “Echt verschrikkelijk wat daar gebeurt, en er is bijna geen aandacht voor in de westerse media. Het is heel belangrijk dat naar buiten komt hoe slecht het daar gaat. Er was al hongersnood, cholera en een burgeroorlog. Nu er ook nog corona heerst, dreigt een heel land verloren te gaan.”

Quotes:

“Ik had een gevoel van herkenning, ze waren net als ik emotioneel en direct”

“Verschrikkelijk wat er in Jemen gebeurt, en is er bijna geen aandacht voor in de westerse media”

VN Context

Na de Tweede Wereldoorlog en de Holocaust verhuizen steeds meer Joden naar wat dan Brits mandaatgebied Palestina is. Dit leidt tot spanningen met de Arabische bevolking.

De Verenigde Naties, die dan net zijn opgericht, stellen voor het gebied in een Arabisch en een joods deel op te splitsen. In 1947 keuren de VN het verdelingsplan van de regio goed en op 14 mei 1948, de dag dat de laatste Britse troepen vertrekken, roepen de joodse leiders de staat Israël uit. De al bestaande spanningen leiden al snel tot de Arabisch-Israëlische Oorlog, waarbij onder meer het eigendom van de grond bij Gaza betwist wordt.

Veel Arabische inwoners vluchten voor het oorlogsgeweld. In sommige gevallen leidt dit tot onrust tegen joden in andere landen in het Midden-Oosten. Tussen 1948 en 1950 wordt een geheime missie, bekend als Operation Magic Carpet, gelanceerd en worden meer dan 50.000 Jemenitische Joden overgevlogen naar de nieuwe joodse staat.